

MILLAINEN ON HYVÄ KASVATTAJA?

Samojedinkoirien kasvattajat tekevät parhaansa, jotta onnistuisivat kasvattamaan fyysisesti ja psyykkisesti tasapainoisia koiria, jotka ovat rotumääritelmän mukaisia. Kaikkea ei voi kuitenkaan aina ennustaa ja luonto voi päättää toisin. Vaikka pääsääntöisesti suomalaiset koirankasvattajat hoitavat kasvatustyönsä ja pentujen myynnin rehellisesti ja sääntöjä noudattaen, valitettavasti löytyy myös ongelmallisempia tapauksia. Onneksi nämä ovat melko harvinaisia. On kuitenkin hyvä muistutella, mihin kannattaa kiinnittää huomiota pentua hankkiessa. Eli millainen on hyvä ja vastuullinen kasvattaja?

Suomessa koirien kasvatusta on pääsääntöisesti harrastustoimintaa ja tällaisena sitä on totuttu meillä pitämäänkin. Pentueen emä on yleensä samanlainen lemmikki ja perheenjäsen, kuin muutkin koirat. Myös pennut elävät kodissa perheen keskellä ja tottuvat näin esimerkiksi erilaisiin ääniin. Useimmiten kasvattajilla on noin **yksi pentue vuodessa**.

Osa samojedinkoirienkin kasvattajista on yrittäjiä ja myös pentueita voi silloin olla hie- man enemmän. Jos kuitenkin pentueita on hyvin tiheästi ja samat vanhemmat toistuvat jatkuvasti, voi olla aiheutta epäillä olisiko kasvatuksen motiivina laadukkaiden pentujen sijasta ennemminkin taloudellinen hyöty. Samojedin pentu maksaa keskimäärin 1300-1600 € ja selkeästi

hinnaltaan poikkeavan pennun kohdalla kannattaa kasvattajalta tiedustella miksi näin on.

Breed to improve

Hyvä kasvattaja on kiinnostunut kasvattamastaan rodusta ja haluaa oppia lisää, kukaan ei ole koskaan täysin valmis ja aina oppii uutta. Hän opettelee tuntemaan rodun ennen ensimmäistä pentuettaan. Hän tuntee sen rotumääritelmän ja osaa arvioida omien koiriensä hyvät ja heikommat puolet. Hyvä kasvattaja pystyy kertomaan mitkä ovat hänen tavoitteensa kasvattajana. Hän pystyy **perustelemaan valintansa kyseisen yhdistelmän suhteen** ja kertomaan miten vanhemmat täydentävät toisiaan.

Hyvä kasvattaja ei ajattele pelkästään omaa kenneliään ja kasvatustaan, vaan myös **koko rotua**. Mitä annettavaa kyseisellä yhdistelmällä voi olla omalle rodulle? Jalostus tarkoittaa jonkin ominaisuuden parantamista tai vähintään sen säilyttämistä ennallaan. Tämä on myös kasvattajalle tärkeä ohjenuora, 'breed to improve'. Hyvä kasvattaja myös kunnioittaa toisia rodun kasvattajia.

Avoimuus ja rehellisyys

Hyvä kasvattaja valitsee uroksen, joka täydentää nartun virheitä. Hän käyttää narttunsa koiranäyttely(i)ssä (tai jalostustarkastuksessa), jotta saa ulkopuolisen henkilön puolueettoman arvion koirastaan. Hän ottaa selvää jalostusnarttunsa taustoista ja yrittää välttää yhdistämästä koiria, joilla on samoja terveysriskejä. Useimmat sairaudet periytyvät resessiivisesti, eli jälkeläisen on täytynyt saada geeni molemmilta vanhemmiltaan, jotta sairaus puhkeaa. Vastuullinen kasvattaja myös **kertoo näistä riskeistä rehellisesti**.

Hyvä kasvattaja luovuttaa koiriensä terveystietoja rotujärjestölle ja toisille kasvattajille, jotta kaikilla kasvattajilla olisi mahdollisimman paljon tietoa rodussa esiintyvistä sairauksista. Kasvattaja on allekirjoittanut Suomen Kennelliiton (SKL) kasvattajasitoumuksen, jossa sanotaan seuraavasti: **"Annan avoimesti tietoa koirieni ominaisuuksista sekä vioista ja sairauksista."** Hän on Suomen Kennelliiton ja rotujärjestön, Suomen Samojedinkoirayhdistyksen (SAMY) jäsen.

Terveys

Vastuullinen kasvattaja käyttää jalostukseen koiria, joilla **ei ole niiden jokapäiväistä elämänlaatua heikentäviä ominaisuuksia tai sairauksia** (esim. allergia). Niillä on PEVISAn (perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma) mukaiset terveystutkimukset tehtynä astutushetkellä, jolloin

pentueen saa rekisteröityä asianmukaisesti. Useat kasvattajat teettävät koirilleen näiden minimivaatimusten lisäksi muitakin terveystutkimuksia (esim. kyynärnivelet ja gonioskopia). Jos kasvattajan koirilla on ollut mahdollisuus päästä lisääntymään niin, että yhdistelmästä ei ole varmaa tietoa, hän varmistaa pentujen polveutumisen DNA-testillä ennen pentueilmoituksen toimittamista Kennelliittoon.

SKL:n koirarekisteriohjeen mukaan yksittäiselle nartulle voi tehdä viisikin pentuetta, mutta tämä on jo melkoinen määrä. Yleisesti narttua kohden pentueita on ollut 2-3. Rotujärjestön ohjeiden mukaan nartun tulee olla kaksivuotias ja uroksen 18 kk astutushetkellä (n. 63 vrk ennen syntymää). Yli 8-vuotiaan nartun astuttaminen vaatii aina eläinlääkärin todistuksen. Nartun pentueiden synnytysten väli on vähintään kymmenen kuukautta, tästä voi poiketa vain kerran. Vastuullisella kasvattajalla ei ole koskaan ollut välipentueita (pentue, jota ei ole merkitty SKL:n koirarekisteriin) ja hän rekisteröi kaikki kunkin pentueen pennut asianmukaisesti.

Pentutehdasko?

Hyvän kasvattajan merkki on myös se, että hän esittää sinulle useita kysymyksiä. Hän haluaa tietää millaiseen kotiin pentu olisi tulossa, eikä myy koiraa näkemättä ensin ostajaa. Siksi onkin tärkeää, että voit käydä tutustumassa kasvattajaan ja pentuihin vähintään kerran ennen luovutusta. Rehellinen kasvattaja ei koskaan myy koiraa takakontista huoltoasemalla. Tutustu koirien tiloihin kasvattajan kotona ja on myös tärkeää, että näet pentueen

emän. Isä ei useinkaan asu samassa taloudessa. Kiinnitä huomiota tilojen puhtauteen, sekä koirien yleiskuntoon (erityisesti pentujen emän). Kasvattajan koti on harvoin puti-puhdas ja karvaton, mutta virtsan hajun useimmissa tiloissa ja pinttyneenä pitäisi soittaa hälytyskelloja. Koirat eivät myöskään saa elää häkeissä. Jos kasvattaja ei päästä sinua sisälle ja koirien tiloihin, kaikki asiat eivät välttämättä ole kunnossa ja kyse voi olla pentutehtaasta.

Yhteistyö

Joskus kasvattajan ja ostajan kemia ei kohtaa ja tällaisessa tapauksessa voi olla hyvä valita pentu joltain toiselta kasvattajalta. Luota omaan intuitioosi. Jos taas kasvattajasta tuntuu, että hänen pentunsa ei ole sinulle sopiva valinta, luota myös hänen harkintakykyynsä. Kyseessä on kuitenkin jopa 15 vuoden mittainen suhde. Hyvä kasvattaja on **kiinnostunut pen- nuistansa ja haluaa tietää mitä niille kuuluu.**

Joskus kasvattajan ja ostajan välille voi syntyä ystävyys-suhde ja ostaja voi jopa ryhtyä itsekin kasvattajaksi. Tällöin kasvattajan tuki on kultaakin kalliimpi. Vastuulliset kasvattajat ovat myös valmiita ottamaan koiransa takaisin tai avustamaan sen myynnissä, jos ostaja joutuukin luopumaan koirastaan, koska he haluavat tietää missä heidän pentunsa ovat.

Hyvä kasvattaja on myös valmis tarjoamaan **neuvontaa** pennun ostajalleen 24/7.

Varausmaksu

Jotkut kasvattajat pyytävät pennun ostajilta varausmaksun (yleensä n. 10-15 % kauppahinnasta). Jos myyjä päättää peruuttaa kaupan, maksaa hän varausmaksun takaisin ostajalle, sekä myös samansuuruisen sopimussakon. Jos ostaja päättää perua kaupan, jää varausmaksu myyjälle. Jos kauppa peruuntuu koirassa olevasta sairaudesta tai viasta johtuen, myyjä palauttaa ostajalle varausmaksun. Varausmaksu siis **sitoo sekä myyjää, että ostajaa**, ja maksun ajankohta vaihtelee eri kasvattajilla. Suositeltavaa on, että se suoritetaan vasta siinä vaiheessa, kun on käynyt tutustumassa kasvattajaan ja nähnyt pennut.

Pennun luovutus

Pennut saa luovuttaa aikaisintaan seitsemän viikon iässä, mutta useimmat kasvattajat pitävät ne kahdeksanviikkoi-siksi. Kasvattaja **rekisteröi** pentunsa ripeästi ja toimittaa rekisteritodistuksen ostajalle viipymättä. Paras tapa olisi luovuttaa rekisterikirja pentua noudettaessa. Pentu on luovutushetkellä **madotettu** useamman kerran, sillä on **mikrosiru** ja eläinlääkärin **terveystodistus**. Se on reipas ja puhdas, sekä kiinnostunut ihmisistä ja ympäristöstään.

Kasvattaja täyttää kirjallisen (useimmiten Suomen Kennelliiton) **kauppasopimuksen** ja käynte sen yhdessä tarkkaan läpi. Jos jokin asia mietityttää, niin kasvattaja vastaa avoimesti kysymyksiisi. Kasvattaja luovuttaa pennut **hyvän kauppataivan** mukaisesti.

Jokainen kasvattaja on asiakaspalvelija ja edustaa aina myös kasvattamaansa rotua. Siksi on erittäin tärkeää muistaa kohteliaat tavat. Me kaikki annamme kuvan rodun imagoista. Toivottavasti meistä siis kuvastuu samojedinkoirien tapaan hyväntahtoisuus ja ystävällisyys.

Hyvää kannattaa odottaa

Virheiden tekeminen on inhimillistä, mutta hälytyskellojen on hyvä alkaa soida, jos epäilyksiä alkaa olla useampia. Älä ota pentua kyseiseltä kasvattajalta, jos kuulet kellojen soivan. Muilta rodun harrastajilta voi kysellä suosituksia kasvattajista ja sosiaalinen media on myös hyvä tietolähde. Hyvää kannattaa aina odottaa, etenkin kun kyseessä on jopa 15 vuoden suhde perheenjäseneen, jolle varmasti toivot parhaat mahdolliset lähtökohdat.

Tietolähteitä

Tärkeää tietoa rodusta saa SAMYn nettisivuilta ja erityisesti **jalostuksen tavoiteohjelmasta (JTO)**, joka nimestään huolimatta on yleinen tietolähde rodusta, ja johon jokaisen rodusta kiinnostuneen kannattaa tutustua. Jokaisen kasvattajan rekisteröityjen pentueiden tiedot näkyvät julkisessa SKL:n ylläpitämässä tietokannassa, **Koiranetissä**. Täältä löytyvät mm. terveys- ja näyttelytulokset. Kennelliiton tietokanta on maailmanlaajuisestikin huipuluokkaa ja erittäin hyvä apuväline, kun etsii tietoa kasvattajasta.

Jos on mitä tahansa kysyttävää tähän liittyen, jalostustoimikunta vastaa mielellään kysymyksiin: jalostustoimikunta@samy.fi

Tietoa rodusta ja koirankasvatuksesta:

Jalostuksen tavoiteohjelma (JTO):
<https://www.samy.fi/jalostus/jalostuksen-tavoiteohjelma/>

Samojedinkoiran PEVISA-ohjelma:
<https://www.samy.fi/jalostus/pevisa-ohjelma/>

Rotujärjestön suositukset jalostukseen käytettäville samojedinkoirille:
<https://www.samy.fi/jalostus/jalostussuosituksset/>

SKL:n jalostustietokanta Koiranet: <https://jalostus.kennelliitto.fi/>

SKL:n koirarekisteriohje:
<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kennelliiton-koirarekisteriohje>

SKL:n kasvattajasitoumus:
<https://www.kennelliitto.fi/lomakkeet/kasvattajasitoumus-1>

